

Stockholms läns

Brandkårsförbunds årsmöte

Stockholms läns Brandkårsförbund hade lördagen den 13 september sitt årsmöte, som förlagts till Saltsjöbaden. Länskonsulenten, kapten Erik Gillner hade som den verkligt gode regissör han nu en gång är med skickligt utnyttjande av såväl Grand Hotells som Badhotellets möjligheter ordnat en ur alla synpunkter nära nog idealisk brandmannadag. Det enda fel han egentligen gjorde var att han intë räknade med så stort intresse från sina länsbors sida, ty de mötte upp i det närmaste dubbelt så många som han räknat med, så det blev lite trångt och välombonat (fint uttryckt) under föredragen i den lilla festsalen.

Landshövding Levinson inledde dagens förhandlingar med att lämna en del intressanta sifferuppgifter från länets brandfront. Sälunda har det fastställts förbundsordningar för 8 brandförsvarsförbund med sammanlagt 23 kommuner, och brandordningar äro fastställda eller under behandling för samtliga. Ytterligare ett förbund är för övrigt under bildande. För andra kommuner har brandordningar fastställts i 30 fall, varav 2 avse stad eller stadsliknande sam-

hälle och 28 landskommuner. Under behandling äro brandordningar för 37 kommuner, varav 14 enligt stads- och 23 enligt landskommunmodell. 22 kommuner ha erhållit anstånd till årets slut och Sundbybergs stad har direkt hos kungen erhållit uppskov till den 1 okt. Slutligen finnas 6 municipalsamhällen, 5 landskommuner, 2 köpingar och 2 städer(!) som utan anståndsansökan ännu icke fått sina brandordningar klara. Landshövdingen var dock så fin, att han inte avslöjade respektive orters identitet, men vi hoppas att om de hade några representanter vid mötet, att dessa skändes så mycket mera, så att de vid hemkomsten till respektive kommuner får fart på arbetet.

I fortsättningen gav landshövdingen en exposé över förbundets kursverksamhet under året samt framförde ett tack till Stockholms läns Brandstodsbolag "av vars mäktiga stöd förbundets verksamhet är i så hög grad beroende". Länskonsulenten och sekreteraren, kapten Erik Gillner tackades för det "glödande intresse och osparda nit för verksamheten som är oss alla väl bekant".

Vid det följande styrelsevalet omval-

Några iakttagelser och erfarenheter från en skogsbrand

Det torde höra till ovanligheten, att en brandkår under eldsläckningsarbete får sola sig i glansen av både kungligheter och statsråd. Denna ynnest förlänades emellertid nyligen Kvillinge borgarbrandkår under bekämpning av en skogsbrand inv'd Getå stationssamhälle i Östergötland, där såväl prins Carl med gemål som statsrådet Mossberg sågos som intresserade åskådare. Prinsparet Carl, som har sitt sommarresidens Fridhem i dessa trakter, lockades till brandplatsen av den kraftiga rökbildning, som den häftiga skogsbranden utvecklade, och som tjock och tung välde fram även över Fridhems slott. Statsrådet Mossberg — som bekant chef för det nyinrättade inrikesdepartementet, varunder brandförsvaret numera sorterar — kom åkande förbi brandplatsen i bil, stannade och förhörde sig hos brandbefälet ingående om läget och gjorde sig noga underrettad om brandens uppkomst.

Skogsbranden orsakades av ett ånglok, vars från askklådan utfallande glöd antände banvallen, varifrån elden spred sig in i den angränsande vegetationen och avbrände över ett par tunnland ljung-

och skogsmark. Samma lok har tidigare under sommaren antänt skogen ett flertal gånger, varunder dessbättre endast mindre områden avbränts. Efter den nu senast timade branden har, efter brandchefens i kommunen hänvändelse till järnvägsledningen, ångloket utbytt mot ellok resp. motordressin.

Det eldhärjade området utgjordes huvudsakligen av ungskog i mycket oländig terräng. Elden klättrade från banvallen nästan vertikalt upp till den bortåt 40 meter över banvallen belägna skogsplatån, där elden snabbt spred sig i vindriktningen mot storskogen. I gränsen mellan ung- och storskogen hejdades emellertid elden efter ett femtimmarslångt släckningsarbete, vilket icke minst med hänsyn till de svåra terrängförhållandena måste betecknas som mycket gott. Skogsbranden bekämpades med vatten från den närlägena Bråviken — nivåskillnaden mellan motorspruta och strålrör var över 50 meter. Förfaringsättet vid vattnets utnyttjande synes — enligt de uppgifter, som kommunens brandchef lämnat, och som också bekräftas av resultatet — vara tekniskt rik-

des landsfiskal S. Wadenius, då däremot gamle brandchefen A. Wiberg, Södertälje nu definitivt trädde tillbaka på egen begäran och efterträddes av brandchefen Nils Österberg, Södertälje. Rektor T. Mohlin och brandingenjör K. Brandsjö talade om moderna släckningsmetoder och redskap, varvid rektor Mohlin uttalade en mycket allvarlig varning för överskattande av det nya hjälpmedlet "vätt" vatten. Brandchefen H. Dahlberg gav en historik över brandväsendets utveckling i Saltsjöbaden, ledigt och trevligt framförd och späckad med intressanta detaljer, vartill vi senare skola återkomma,

Efter föredragen följde en synnerligen välordnad uppvisning av vad de olika brandredskapsfirmorna hade för nyheter att bjuda på, varvid man särskilt fäste sig vid den förnämliga skogsbrandutrustade jeep-kärran, slangtvättningssaggregatet och den nya, från England importerade verkligt imponerande automatiska livräddningslinan, den lilla förnämliga motorpumpen, som drevs av en bilmotors fläktrem m. m.

Den gemensamma middagen aväts under den bästa stämning och med berömvärd korta och fåtaliga anföranden.

Allan.

tigt, i det att ett vattenbälte anbringades framför eldbandet på lämplig plats i gränsen mellan ung- och storskogen, den plats, som också blev den definitiva begränsningslinjen för eldens vidare framfart. Släckningen av branden inne i själva eldbandet kom först i andra hand och saknar större intresse. Eftersläckning och bevakning av området pågick sedan under närmast påföljande dygn.

Förutom kommunens borgarbrandkår deltog i släckningsarbetet viss del av reservbrandstyrkans skogsberedskap, som i denna skogrika kommun är organiserad med ett flertal små grupper med en skogsbrandförmän som chef. Därjämte uppådades ett antal tjänstepliktiga, av vilka flertalet infann sig snabbt och beredvilligt deltog i släckningsarbetet på brandplatsen, medan ett par vägrade att deltaga, då de icke ansågo sig ha skyldighet härtill.

De uppådade deltagarnas arbetsprestation som sådan är icke att klaga på, tvärtom kämpade de på många håll med outtröttlig kraft och energi, men ett påtagligt faktum är likväl, att de icke utnyttjade sina krafter på effektivaste sätt. — Den tekniska utrustningen för skogsbrandbekämpning är alltså ganska mager även vid — såsom i förevarande fall — i övrigt ganska välutrustade borgarbrandkärer, och de redskap, som sättas i händerna på beredskapsmän och andra tjänstepliktiga, bestå mestadels av ruskor. Sättet för ruskornas användande lämnar också mycket övrigt att önska. Den gamla metoden att giva sig direkt på elden och med utvecklande av rent herkuliska krafter, vilka kunde användas på bättre sätt och under längre tidsmoment, slå ned elden har man svårt att frångå.

GOTT TEKNISKT ARBETE AV BRANDKÄREN.

Av de iakttagelser, som sålunda gjorts vid ifrågasvarande skogsbrand, torde man kunna göra en del erfarenheter, vilka kunna vara av värde.

För det första beträffande det rent tekniska förfaringssättet. På grund av eldens häftighet får det anses ha varit oriktigt att söka slå ned och stoppa el-

den endast med användande av ruskor. Åtgärden att sålunda samtidigt använda våta metoden — såsom skedde i förevarande fall — får anses riktig. Att därvid i första hand inrikta vattenbegjutningen på anbringandet av ett vattenbälte på cirka 1—2 meters bredd på lämpligt avvägt avstånd från eldbandet och först sedan gå in på direkt släckning inne i själva eldbandet är också riktigt. — Brandkären har utfört ett gott och tekniskt sett riktigt arbete.

Ifråga om utrustningen bör denna kompletteras med för skogsbrandbekämpning erforderliga redskap såsom yxor, spadar, hinkar, strilkannor, stälkvastar och — för skyddsavbränning — tändluntor.

Beträffande ruskornas användning är att konstatera det här ovan berörda felaktiga förfaringssättet att genom häftiga slag med högt lyftad ruska söka slå ned elden; ruskan skall i stället, tätt tryckt mot marken, sopas in mot brandområdet för att sålunda åstadkomma ett från brinnande partklar fritt bälte. Effekten blir avgjort större samtidigt som den kraft, som åtgår för detta arbete, är betydligt mindre än vid den felaktiga metoden.

Ytterligare en erfarenhet från skogsbranden kan göras beträffande beredskapsstyrkans organisation. Beredskapsmännen böra indelas i grupper, men därvid bör beaktas, att grupperna icke göras för stora, vilket försvårar befälsföringen och minskar gruppens rörlighet. Dea är därför bättre med ett flertal mindre grupper än ett fåtal större — en organisationsform, som också genomförts inom den här berörda kommunen; varje grupp består av 8—12 beredskapsmän, underställda en skogsbrandförmän, vilken med sin grupp sålunda bildar en i viss mån självständig släckningsenhet. Antalet skogsbrandförmän kommer härigenom att öka, vilket emellertid endast är till fördel för organisationen.

UPPLYS ALLMÄNHETEN OM SKYLDIGHETEN TILL MEDVERKAN!

Beträffande allmänhetens skyldighet att deltaga i släckning av brand, sålun-

da även skogsbrand, kan konstateras, att även om flertalet av uppbadade personer välvilligt biträder vid släckningsarbetet, det icke är ovanligt att bland dessa påträffa folk, som vägrar att delta, såsom också skedde vid den här relaterade skogsbranden. Detta kan ytterligare bekräftas med ett utdrag av ett tidsningsreferat från en annan i dagarna tmad skogsbrand inom Finspongs kommun; artikeln är rubricerad "Ordervägran vid skogsbrand", och innehåller bl. a. följande passus: "Skogsbrandchefen skickade bud på en hel del personer i grannskapet, men i flera fall vägrade man efterkomma uppmaningen förebärande personliga skäl". — Personligen är jag av den uppfattningen, att flertalet dylika fall bottenar i vederbörandes obekantskap med lagens bestämmelse härom. Hur vore det därför att exempelvis i samband med de under sommarmånaderna ständigt återkommande skogsbrandvarningarna i radio även upplysa allmänheten om att skyldighet att medverka vid släckning av brand åligger envar, som under kalenderåret fyller lägst sexton och högst sextiofem år och som vistas i orten?

Som avslutning på dessa iakttagelser och erfarenheter från en skogsbrand vill jag erinra om Kungl. kungörelsen av den 30 juni 1947 om ersättning för verksamhet vid brandsläckning m. m. (Svensk författningssamling nr 343/1947). Kungörelsen innehåller bl. a. bestämmelser om ersättning för verksamhet vid släckning av skogsbrand och stadgar bl. a.:

att ersättning för verksamhet vid släckning av skogsbrand må utgivas av statsmedel,

att för deltagande i släckning av skogsbrand må utgivas timlön med belopp som enligt för orten gällande kollektivavtal för skogsarbete utgår vid icke kvalificerat tidlönsarbete,

att timlön allenast utgår för arbete, som pågår minst två timmar i följd,

att ersättning må utgå för kommunal brandstyrkas eller frivillig brandkårs utryckning och deltagande i släckning av skogsbrand enligt grunder, som fastställas av riksbrandinspektören, samt

att brandbefälhavare till länsstyrel-

sen skall inom en månad efter brandens släckning ingiva förslag rörande ersättning.

Till skillnad från tidigare bestämmelser stadgas sålunda nu, att ersättning för deltagande i skogsbrand utgår från den tidpunkt, då arbetet påbörjas, varvid även färden till — liksom också från — tjänstgöringsplatsen skall medräknas. Ersättning till den enligt brandlagen tjänstepliktiga allmänheten utgår enligt kollektivavtal för skogsarbete, där däremot ersättning till brandstyrkans personal utgår efter grunder, som fastställas av riksbrandinspektören. Då enligt brandlagen reservbrandstyrka (dit jämväl beredskapspersonalen för skogsbrandförsvaret hänföres) tillhör brandstyrkan, skall sålunda denna personalkategori åtnjuta ersättning enligt samma grunder som brandkårspersonalen. — I avvaktan på att riksbrandinspektören fastställer grunder för denna ersättning torde den för bygdebrandförsvaret gällande, av riksbrandinspektören fastställda maximitaxan av år 1945 böra tillämpas.

E. Rosinander.

*

Till komplettering av ovanstående har Red. lyckats anskaffa de bestämmelser som denna månad faststälts av riksbrandinspektören.

Angående ersättning för verksamhet vid brandsläckning m. m.

Jämlikt 6 §, andra stycket, Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1947 om ersättning för verksamhet vid brandsläckning m. m. (nr 343) skall i nyssnämnda paragrafs första stycke omfördärsättning utgå enligt grunder, som fastställas av riksbrandinspektören.

Med anledning härav får riksbrandinspektören fastställa, att ersättning till kommunal brandstyrka eller frivillig brandkår, som deltagar i skogsbrandsläckning, tills vidare skall utgå efter samma grunder, som fastställts i statens brandinspektions cirkulär nr 1 angående maximitaxa för ersättning av eldsläckningskostnader.

Härmed få vi meddela, att vi övertagit
GENERALAGENTUREN i Sverige för

FOAMITE'S

tillverkningar av STATIONÄRA och TRANSPORTABLA

SKUM- och KOLSYRE-anläggningar

för OLJE- och BENSINUPPLAG, FÄRGFABRIKER, VERKSTÄDER,
Elektr. KRAFT- och TRANSFORMATORSTATIONER m. m.

Brandredskapsfirman

ODENIUS A.B.

Ö. Hamngatan 16

GÖTEBORG

Tel. 13 69 35, 13 69 47, 13 15 96

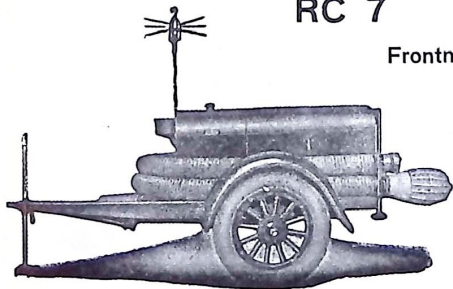
Oöverträffade i

**Driftsäkerhet
Hållbarhet och
Solitt utförande**

RC 6 godkänd för 1300 l/min.

RC 7 " " 1700 "

Frontmonterade pumpar.

WILH. RUBERG LÅNGBRO

Telefon: Kristianstad 10174 - 10178

Eldsvådorna

på ålderdomshem

barnhem

sjukhus etc.

har många gånger blivit ödesdiga på grund av att elden ej upptäckts i tid. Det tillförlitligaste medlet att möjliggöra ett snabbt ingripande vid eldsvådettillbud är

**ständig brandbevakning med
L M Ericssons Automatlarm**

L M ERICSSONS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG, Kungsgatan 33, STOCKHOLM,
Tel. "ELLEM KUNGSTORNET" Göteborg, St. Badhusg. 10, Tel. 170990
Malmö, St. Nygat. 27 B, Tel. 71'60 - Sundsvall, Packhusg. 10, Tel. 55990

Frivilligheten fram i Finland

Ensam svensk bland entusiastiska brandmän i Åbo.

Av vår utsände medarbetare Maja Malmquist.

"Behovet av frivilliga brandkärer även i framtiden kommer helt säkert vara av nöden. Om någonsin kunde vi konstatera det under våra två senaste krig. Ingen stad i Finland och knappast annorstädes kan städse underhålla en så stark yrkesbrandkår att den skulle vara tillräcklig under alla förhållanden. Därför känns det tryggt att ha en frivillig kår, som alltid är redo när fara hotar. Jag har själv börjat som frivillig brandkårsman i Åbo, och slutar också som sådan vid samma kår, dessemellan har jag i 37 års tid hunnit vara yrkesbrandman, och nästa år firar jag mitt 50-åriga brandmannajubileum. Så jag torde veta vad jag talar om." Det är f. d. brandchefen Karl Arell i Åbo som yttrar detta och som fortsätter. "Beträffande kontakten med de svenska frivilliga brandkärerna i vårt gamla moderland så vore ingenting önskvärdare. Jag tror det vore till ömsesidig nytta. Visserligen ha vi från Norrköping någon gång på 1830-talets början fått impulsen

till våra frivilliga brandkärer. Den första, grundad i Åbo 1838, fortbestår livskraftig än i dag, men jag är övertygad om, att på båda hållen finns att lära. Åbolands brandkårsförbund, helt svenskspråkigt är den organisation på denna sida av vattnet, som kan och bör vara förbindelsen mellan oss. Jag är bekant med nästan alla Sveriges yrkesbrandkärer, vilket ju även betyder mycket om något större gemenskap skall startas. Kunde man från svenskt håll taga upp saken till diskussion torde det icke dröja länge innan saken är ordnad."

Undertecknad, som under en resa till Helsingfors, passerade Åbo och där motogs av f. d. brandchefen Karl Arell dagen före Åbolands brandkårsförbunds årsmöte, ändrade då genast resplanen för att få stanna i Åbo över årsmötet och på så sätt mera vid sidan av representera svenskt brandväsen i Åbo. Att resplanen ändrades ångrade jag aldrig, ty Åbolands brandkårsförbund med dess nuvarande ordförande brandchefen Arell

Härvid skall skogsbrandfogde jämställas med brandchef i de kommuner, som ha skogsbrandförsvaret och bygdebrandförsvaret ordnade var för sig.

Enligt 3 § brandlagen tillhör reservbrandstyrka kommuns brandstyrka och skall därför enligt 6 § berörda kungörelse erhålla ersättning enligt ovannämnda maximitaxa. I reservbrandstyrka ingår jämväl särskild för skogsbrandsläckning uttagen personal.

Till uppbadad personal, som ej uttogs att ingå i kommuns reservbrandstyrka, skall ersättning i enlighet med bestämmelserna : 3 § förenämnda kungörelse utgå med belopp, som enligt för orten gällande kollektivavtal för skogsarbete skall utgå för icke kvalificerat tidlönsarbete.

Ersättningar, varom här är fråga, ävensom ersättning för sakskada, åsamkad vid brandsläckning, under deltagande i övning med brandkår samt vid släckning av skogsbrand, skola efter av vederbörande brandbefälhavare till länsstyrelse avgivet förslag gäldas av länsstyrelsen.

Riksbrandinspektören får i samband härmed erinra om att för erhållande av ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning, det åligger vederbörande brandbefälhavare att ofördröjligen enligt särskilt formulär avgiva skriftlig anmälan till riksförsäkringsanstalten. Med nyssnämnd verksamhet likställes deltagande i övning med brandkår (SF 344/1947).

Från årsmötesförhandlingarna i Kinopalatset. I främsta raden fr. v. n:r 2 brandmästare Ivan Lundström, professor Svante Dahlström, v. häradshövding Leif Schoutz, Åbo. Tredje raden fr. h. brandchefen Karl Arell, Åbo.

och alla de andra från olika håll i Finland gjorde allt för att den svenska gästen skulle få ut det bästa av dagarna i Åbo bland idel svensk- och brandintresserade finländare. Fredagen var ju dagen innan det stora årsmötet och då fanns det tid till mera privata studier av Åbo, då givetvis den gamla, vackra delen kring domkyrkan blev föremål för det största intresset. På lördagen klockan tio började så mötesförhandlingarna i Kinopalatset, trevligt dekorerat med finska flaggor. Utom delegerade från Åbolands brandkårsförbund märktes ett antal inbjudna gäster bl. a. brandmästare Leskinen från Helsingfors och som representant för Allmänna Brandkårsförbundet i Finland bankdirektör C. A. Öhman, Helsingfors, Ordföranden, brandmästare Ivar Lundström, Pargas, hälsade alla välkomna och gav en återblick på förbundets verksamhet under de tre år det funnits till. Han sade då bland annat att det ej var några storverk de utträttat, men det berodde främst på att de saknat medel. Han hoppades dock och trodde på framtiden. Efter sedvanliga mötesförhandlingar och styrelseval, då brandmästare Lundström på grund av bristande tid undanbad sig återval och brandchefen Arell i stället blev val till ordförande, följde så en livlig diskussion om ett av styrelsen väckt förslag om ett hela landet omfattande svenskt brandkårsförbund. Under diskussionen framgick att de närvarande enhälligt omfattade denna tanke. Styrelsen fick i uppdrag att utveckla tanken vidare och till

ett nytt möte redan i höst, till vilket representanter även för Nyland och Österbotten skulle kallas, inkomma med förslag till stadgar. Det nya förbundet borde enligt förslaget omfatta samtliga svenskspråkiga brandkärer i landet och eventuellt även alla svenska kommuner. Här kan som parentes nämnas, att redan den 14 september håller styrelsen i Åbolands brandkårsförbund i ny sammansättning möte i Åbo och saken kommer då upp om eventuellt bildande av "Svenskt-Finskt Brandkårsförbund". Efter diskussion om försäkring av brandredskap, följde så en trevligt ordnad lunch i möteslokalen, och då bör nämnas att deras kassör, fru Svea Landell "trol-lat", så att mängder av härliga och vackra smörgåsar bjödos alla deltagarna, och lunchen uppskattades liv- och högligen av alla. Professor Svante Dahlström, mycket ivrig frivillig brandman, höll ett intressant och instruktivt föredrag ur Åbo stadsplans historia. Vem kan väl, om ej han, så väl och kunnigt tala i det ämnet? Föredraget belönades också med kraftiga applåder. Två från Sverige lånade filmer visades. Den ena, den kända "Strålföraren", den andra med mera "lätt", men ändock allvarligt innehåll där bl. a. undertecknad fick se "B. O." i en framträdande roll. På grund av att kapten Götherström fått förhinder att resa till mötet, upplästes det föredrag han skulle hållit, av direktör Alfons Starck. Föredraget gav en klar och intressant bild av förhållandena inom brandväsendet i Sverige och dess aktuella spörsmål.

Brandchefen Arell tog därefter upp frågan om att Statens Brandskola måtte hålla årliga kurser, ävenså fortsättningskurser för frivilliga brandkåren på olika orter i landet. Slutligen diskuterades frågan om vad som borde göras för att få intresset för de frivilliga brandkårer och anslutningen till dessa livligare än vad fallet är nu. Så var årsmötet slut och professor Dahlström frambar ett tack till årsmötets ordförande och dess avgående förbundsordförande.

På kvällen var en mycket trevlig middag ordnad för alla mötesdeltagarna på Hamburger Börs och undertecknad blev

Hur kontrollera manskapslinas hållfasthet?

Med anledning av den vid Uppsala brandkår nyligen inträffade olyckshändelsen med manskapslina, då det visade sig att hittills använda provningsåtgärder tydligen ej ge absolut säkerhet, ha vi velat draga fram frågan, för att genom diskussion och med stöd av erfarenheter från andra brandkårer medverka till att få fram lämpligaste säkerhetsåtgärder.

Efter olyckan har följande hållfasthetsprov gjorts med linor av samma typ som användes vid olyckstillfället. För- söksprotokoll enl. nedan.

Plats: Statens Maskinprovninganstalt, Ultuna.

Personal: t. f. Brandchefen Erik W.

Kylberg, Uppsala, t. f. Brandinspektören Gunnar Lundgren, Uppsala, Montör Sven Stjernman, Maskinprovninganstalten, Ultuna, Agr. kand. Erik Eriksson, Ultuna.

Mtrl: Hampa.

Logglinna, kabelspunnen med 8 st. 7-trådiga kardeler.

Lina 1. En till synes ofta använd lina.

Lina 2. Nästan ny lina. Använd för självnedfirning, dock huvudsakligast i båda ändar, på sådant sätt att ett mittparti av linan förblivit praktiskt taget oanvänt.

Beskrivning av försöksanordning: Linnan utsattes för en kontinuerlig belast-

varmt hyllad som enda svensk på ett alldeles förtjusande sätt både genom tal och sång.

Söndagsmorgonen hade jag det stora nöjet att under professor Svante Dahlströms kunniga och lärorika ciceronskap få besöka Åbo Akademis festsal, kansli och domkyrka och där se de oskattbara värden, som finnas kvar, fast kriget så härjat i de trakterna. En trevlig båtturn ordnades för de mötesdeltagare, som ej vero från Åbotrakten, till Nådendal där lunch serverades på Brunshotellet. Direktör Thelestam på Brunshotellet är frivillig brandman, så han hade nog "trollat" alldeles extra för sina kamrater, för att få fram sådana läckerheter som där serverades. Så kom upprottets timme och man sade farväl till många nyförvärvade vänner, inom finskt, frivilligt brandväsen innan färden gick från Nådendal igen med ett lustigt litet tåg till Åbo. En sista trevlig och oförglömlig stund blev sedan kvällen hemma hos brandchefen Arells, där ett vänskapsband mellan Sverige, Åland, representerat av handlanden Karl Mattsson, chef i frivilliga brandkåren där, och Finland knöts.

TYFON

alarm- apparater

förener stor hörbarhet med ringa luftförbrukning. Fungerar oberoende av elektrisk ström.

Drives från fristående behållare eller kopplas till befintlig tryckluftledning.

♦

för BRANDKÄRER
FABRIKER
RÅLSBUSSAR
MOTORVAGNAR
MOTORLOKOMOTIV

Grundat
1840

KOCKUMS

MEKANISKA VERKSTADS AB · MÅLMÖ

ningsökning med tillhjälp av en våg. Provlängden fastsattes mellan vägen och en fästänordning i golvet. Linan knopades i båda fästpunkterna.

Provlängd c:a 2 m.

Försök I.

Provet utfördes med lina 1 (se ovan).

- a) Linan fastgjordes på sådant sätt, att ett vid okulär besiktning förmodat nötningsställe kom att befinna sig mellan fästpunkterna.

Linan brast vid övre knopen.

Brottbastning 575 kg.

- b) Linan fastgjordes som ovan, med det undantaget att knopen gjordes löpande till viss grad, varigenom lina kom att utsättas för ökad påfrestning genom glidning under belastningsökningen.

Linan brast vid undre knopen.

Brottbastning 490 kg.

Försök II.

Provet utfördes med lina 2 (se ovan).

- a) Linan fastgjordes så att provlängden kom att utgöras av den använda delen av lina.

Linan brast vid undre knopen.

Brottbastning 480 kg.

- b) Linan fastsattes så att hela provlängden kom att utgöras av praktiskt taget oanvänd lina.

Linan brast mellan fästpunkterna.

Brottbastning 720 kg.

Försök III.

Provet avsåg att prova varje kardels draghållfasthet samt linans förlängning.

Brottbastning Förlängning i %

a)	49 kg.	
b)	59 "	6
c)	66 "	6
d)	41 "	4,5
e)	66 "	5

Anmärkning: Kvarstående förlängning uppmättes ej då lina belastades till brott varje gång.

Försök IV.

Provet avsåg att prova trådarna i kardelerna från lina 1. Försöksresultaten

visa här stor ojämnhhet, vilket torde bero på den ojämna slitning, som de olika trådarna utsättas för vid användning. För att få fram ett mera tillförlitligt medelvärde på den enskilda kardelens och trådens hållfasthet borde ett betydligt större antal prov gjorts. Som framgår av resultaten dragprovades endast 4 st. trådar.

Provlängd 1 m.

Brottbastning

a)	5 kg.
b)	1 "
c)	13 "
d)	12 "

Försök V.

Detta försök omfattade 3 prov som avsåg att prova linans hållfasthet för hastigt anbragad last (ryck). Kraften anbringades genom att en tyngd av 100 kg. fick falla fritt. Tyngden var med en knop fastgjord i den lösa änden av lina.

Provlängd 2 m.

- a) Fallhöjd 63 cm. Linan brast.
b) " 36 " " höll.
c) " 51 " " höll.

Prov b) och c) här ovan utfördes efter varandra med samma provlängd utan att ändra övre fästknopen.

Att av ovanstående provn ingsresultat draga några slutsatser om manskapslinors hållfasthet vill jag tills vidare lämna därhän.

Av intresse skulle däremot vara, att få följande frågor besvarade:

1. Vilka leveransfordringar böra och kunna ställas på en manskapslina?
2. Hur bör lina provas? Hur stor belastning tål en manskapslina normalt innan risk för utmattningsuppträder?
3. Ger det nuvarande sättet att anbraga manskapslinan kring bälthaken ökade risker för brottanvisningar på grund av linans härigenom kraftiga böjning och slitning?
(Det visade sig vid ovanstående försök att lina som regel brast där den utsattes för kraftig böjning eller slitning.)
4. Hur bör den fortlöpande kontrollen av linorna lämpligast tillgå?

Gunnar Lundgren.

Livlina med lägre hållfasthet än 500 kg. kasseras

Statens provningsanstalts utredning om Uppsala-fallet

Statens Kriminaltekniska Anstalt har till provningsanstalten lämnat nedan angivna skrivelser:

"Statens Kriminaltekniska Anstalt, Stockholm 8.

Bifogade skrivelse från kriminalpolisens i Uppsala jämte ett paket innehållande en lina och den utrustning brandmannen August Henning Andersson var iklädd, då han förolyckades under övningar i livräddning vid brandstationen i Uppsala, överlämnas till Statens provningsanstalt med hemställan att anstalten måtte utföra den i skrivelsen begärda undersökningen.

Protokoll över undersökningen jämte kriminalpolisens skrivelse och undersökningsmaterialet torde därefter hit översändas. Stockholm den 5 augusti 1947. Harry Söderman. / Nils Landin."

"Uppsala Polis Kriminalavdelningen. Uppsala den 4 augusti 1947. Till Statens kriminaltekniska anstalt, Stockholm 8.

Måndagen den 4 augusti 1947 meddelades till härvarande kriminalavdelning, att brandmannen August Henning Andersson samma dag under övningar i livräddning vid brandstationen i Uppsala störtat från brandtornet och ljugit en ögonblicklig död.

Med anledning härav företogs undersökning i saken, varvid framkom, att livräddningsövningarna hållits i brandstationens brandtorn, varvid brandmännen själva skulle fira sig nedför ett rep, vilket varit fäst i tornets andra våning cirka 7 meter ovan markytan. Vid övningarnas början hade en brandman fastgjort repet i en järnögla innanför fönstrets övre del. Därefter hade två på gården stående brandmän provat linans

hållfasthet genom att samtidigt hänga sig fast vid linans nedre del. Då intet fel kunnat märkas på linan, hade den brandman, vilken fastgjort linan, fäst denna vid bälthaken, vilket enligt instruktion skall ske så, att linan fästes underifrån och lindas två varv omkring haken. Därefter hade han glidit ut från fönstret och firat sig ned på gården. Hastigheten vid nedfirandet bestämes genom att linans nedre, fritt hängande del med högra handen föres uppåt eller nedåt.

Sedan ovannämnde brandman nått marken, hade Andersson fäst linan vid bälthaken på samma sätt som sin kamrat, varefter han glidit ut genom fönstret. Då han firat sig ned troligen någon meter, hade linan brustit och Andersson fallit till marken från cirka 6 meters höjd.

De linor, vilka användas vid livräddningsövningarna, tillhöra utryckningsredskapen och provas genom att två man hänga sig fast vid linans nedre del före varje användande. Därest linan kommit till användning vid utryckning, provas den efter rengöringen på samma sätt.

Linan samt den utrustning utom blåkläder och skor, som Andersson vid tillfället varit iklädd, tillvaratogs och kommer att i särskild förpackning översändas till anstalten för undersökning till utronande av huruvida något materialfel kan anses föreligga. För undersökningen må nämnas, att Andersson vägde 85—90 kilogram.

Resultat av undersökningen emotes snarast.

Uppsala i kriminalpolisens station som ovan: Gösta Lewell, kriminalkommissarie. / K.-E. Persson."

I en av Kriminaltekniska Anstalten förseglad kartong insändes: En brusten livräddningslina; Ett brandsoldatsbälte med yxa och gasmask.

PROVNINGSRESULTAT.

Granskning.

Linan bestod av 2 delar, märkta:

"Övre delen, vilken varit fastsatt i en krok i brandtornet" (längd c:a 4,2 m.),

"Nedre delen av linan" (längd c:a 21 m.).

Linan befanns hava en omkrets av c:a 30 mm. samt var flätad av 8 parter med 6 garn i varje part. Linan var starkt försliten och företedde en del lokala skador.

Dragprov.

På lindelen, märkt "Övre del, vilken varit fastsatt i en krok i brandtornet", utfördes 2 dragprov med fri inspänningslängd c:a 0,7 meter.

Prov 1. Brottgräns 330 kg. Brott på fri längd, dvs. brottet inträffade på av inspänningsanordningarna oberörd del.

Prov 2. Brottgräns 300 kg. Brott invid den ena inspänningsanordningen.

Fallprov.

Ur lindelen, märkt "Nedre delen av linan", uttogs en c:a 3 meter lång del. I den ena änden knöts en ögla, och denna upphängdes i en takkrok, i den andra änden knöts även en ögla.

Då linan hängde fritt, befann sig denna senare ögla c:a 0,5 meter över golvet. En person, vägande c:a 80 kg., ställde sig på en 1 meter hög ställning med fötterna i den till ställningen upplyfta öglan samt hoppade från ställningen. Det fria fallet, innan linan började bli spänd, var således 0,5 meter. Linan förmådde 3 gånger motstå den knyck, som uppstod vid fallet, men vid det fjärde hoppet brast linan på fri längd c:a 1 meter från närmaste knut.

SAMMANFATTNING.

Den insända linan har en brotthållfasthet av c:a 300 kg.

Brott på linan har vid provningen uppstått, då linan utsatts för kraftiga ryck av en person.

Provningsanstalten anser, att linan har allt för låg hållfasthet för att användas som livlina.

Som jämförelse kan meddelas en del resultat från tidigare provningar av livlinor.

Linans omkrets mm.	Antal parter	Brottgräns kg.
30	4	620—650
30	3	700—730
31	4	630—700
35	4	580
35	4	490
39	3	590
28	8	530—555

Flätad lina

Provningsanstalten anser, att en livlina bör hålla 600 à 700 kg.

Vid provbelastning av livlinor skulle man helst vilja låta 3 à 4 man hänga i linan, men provningsanstalten vill ej tillstyrka detta förfaringssätt, emedan det i vissa fall kan leda till, att linan skadas, utan att synligt brott uppstår. Att låta 2 man vid provbelastning hänga i linan kommer endast att gallra ut de allra sämsta linorna och kan därför ej anses betryggande.

Provningsanstalten anser därför, att det ej är tillräckligt med att enbart utföra provbelastning, utan dragprov till brott bör även utföras på ur livlinorna uttagna provstycken, med vissa tidsmellanrum.

Livlinor med brotthållfasthet lägre än 500 kg. böra kasseras.

Stockholm den 16 augusti 1947.

Statens Provningsanstalt.

Otto Forsman.

Lennart Pehrson.

Chef för Statens Provningsanstalt.

Avdelningschef.

Uppsala vann telefonmatchen i fri idrott

Svenska Stadsbrandkårernas Idrottsförbunds telefonmatch i fri idrott mellan landets brandkårer ägde i år rum den 4 och 5 september.

Telefonmatchen är delvis en ersättning för det genom kriget förhindrade idrottsutbytet med brandmännen från våra nordiska grannländer. Vi hoppas emellertid, att inom en snar framtid åter kunna upptaga den idrottsliga striden mot våra kolleger bland brödrarfolken.

Från tävlingsexpeditionen i Uppsala rapporteras att deltagandet trots en del vakanser i år var gott. Bland de som saknades var Gävle, som, på grund av att deras "stjärngossar" hade startförbud med anledning av den Nordiska landskampen, ej ansåg sig kunna delta. Göteborg hade genom senaste tidens många eldsvådor och det därmed förenade ökade arbetet svårt att samla deltagare. Stockholmarna, för vars del tävlingen förlagts på två dagar, utblev helt liksom Norrköping.

Årets grenar voro löpning 100 m., 1500 m., längdhopp samt kulstötning.

I Elittävlingen i vilken deltagande kårs tre bästa resultat räknas i varje gren, poängsatt enl. Sv. Idrottsförbundets poängtabell, blevo resultaten:

1. Uppsala	6795 poäng
2. Borlänge	6649 "
3. Göteborg	6242 "

I Propagandatävlingen, där samtliga deltagares bästa resultat räknas i varje gren, varefter den uppnådda summan divideras med antalet anställda, blevo resultaten:

Klass I (minst 26 anställda):

1. Västerås	kvot 6,31
2. Örebro	" 5,20
3. Uppsala	" 4,90

Klass II (högst 25 anställda):

1. Borlänge	kvot 13,17
2. Solna	" 8,56
3. Katrineholm	" 6,23

De bästa individuella resultaten blevo:

Löpning 100 m.

1. H. Östvall, Uppsala	11,5 sek.
H. Sjöberg, Örebro	11,5 "
3. R. Sundgren, Borlänge	11,8 "

Löpning 1500 m.

1. E. Albertsson, Uppsala	4,05,0 min.
2. B. Gabriellson, Uppsala	4,05,8 "
3. I. Eriksson, Västerås	4,08,0 "

Längdhopp.

1. S. Rosenlund, Hälsingborg	6,08 m.
2. R. Sundgren, Borlänge	6,05 "
3. H. Östvall, Uppsala	5,82 "

Kulstötning.

1. Björklund, Västerås	14,36 m.
2. S. Roos, Östersund	13,82 "
3. R. Sundgren, Borlänge	11,95 "

Smärre ändringar av resultatlistorna bliva ev. nödvändiga då de skriftliga resultatlistorna inkomma.

Uppsala i tävlingsexpeditionen
Gunnar Lundgren.

Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 73 58 och 10 05 83

Svenska & Engelska

UNIFORMSTYGER

1:ma slitstarka hellyllekvalitéer
billigast från

A. E. Perssons Skrädderi
Kristianstad

Några synpunkter på manskaps- och livräddningslinor

Såsom framgår av artikel på annan plats i denna tidskrift har det inträffat ett olycksfall vid användning av manskapslina under övning. Då andra vägar att taga sig ut ur en brinnande byggnad äro spärrade, är linan en god hjälp och det är därför nödvändigt, att personal vid brandkårer likaväl som personer, boende i hus med livräddningslina som utrymningsväg, samt innebonde i ålderdoms- och barnhem, hotell och pensionat övas att begagna linan. Man måste räkna med, att stämningen vid brandtillfällen oftast är uppjagad. Användes därvid lina kan därför lätt en knyck uppstå. En manskaps- eller livräddningslina måste givetvis vara så beskaffad, att alla tänkbara risker vid dess begagnande äro eliminerade. Några bestämmelser vilken slags lina som skall användas i varje särskilt fall finnas inte för närvarande.

Beroende på tillverkningssättet skiljer man mellan flätade och slagna linor. Av de senare finnas två typer nämligen hand- och maskinslagna. Materialet varierar, vanligast förekomma linor av hampa och bomull. Man hör ofta talas om att manilla skulle vara ett utomordentligt starkt linmaterial, men att detta icke mera kommit till användning, beror säkerligen på risken, att det skulle lämna sådor i händerna. Här i landet användes mest hampa. Lindimensionen varierar mellan 10—12 mm. Linor med mindre diameter än 10 mm. äro för svaga. Diametern kan ej heller vara mycket grövre än 12 mm., emedan linan skall löpa kring karbinhaken med bromsverkan. Påfrestningarna i materialet bli övsevärda, då en lina böjes kring ett föremål, vars diameter är lika eller mindre än linans egen.

I Danmark har för några år sedan gjorts vissa hållfasthetsprov med linor. Härvid koncentrerade man sig på slagna

linor av hampa, då sådana äro mest förekommande där. Brandmännens linor äro i Danmark oftast försedda med särskild broms. Vid Köpenhamns brandkår äro alla manskapslinor utrustade med dylik anordning.

Slagna linor ha den fördelen att de kunna öppnas, så att man kan kontrollera kardelerna. Under nyssnämnda hållfasthetsprov fann man att vid jämn belastning flätade linor med samma vikt som slagna i de flesta fall hade lägre brottgräns och att vid knyckförsök flätade linor brusto lättare, vilket man ansåg hade sin orsak i deras större tvärsnittsförminskning. Man prövade även linor med en kalv (inneliggande stam) av wire, varvid gjorda knyckförsök visade att wiren brast på flera ställen.

Vid några nedfirningsförsök, som företogs av en brandman, använde man sig av en med en lina sammankopplad dynamometer. Denna svängde något upp och ned och visade maximalt en viktökning av 100—130 %. Vid något tillfälle skedde en särdeles kraftig uppbromsning, och man uppmätte då en viktsökning motsvarande *tre gånger* den åkande personens vikt.

I detta sammanhang må omnämnas, att exempelvis vid Köpenhamns brandkår ingår linan icke i den personliga utrustningen utan är placerad på utryckningsfordonen, även då brandmännen arbeta flera trappor upp. I stället är varje man utrustad med en tunn stark lina av omkring 20 meters längd. Denna lina är upprullad på en trissa och förvaras i ett fodral av läder. En så hoprullad lina jämte fodral får lätt plats i en ficka. Vid användning kastar man ut trissan, och på gatan befintlig brandpersonal kan vid den tunna linan fästa exempelvis en manskapslina. Fördelarna med detta system är, att personalen kan arbeta smidigare samt att ett färre an-

HALD-ALARM

Snabbt - Säkert - Billigt

Epokgörande nytt system för effektiv alarmering av kommunal- och industribrandkårer

Halds brandavdelning har oförtrutet arbetat enligt mottot:
BÄTTRE OCH BILLIGARE BRANDSKYDD

Det är därför en glädje att nu kunna erbjuda kommunal- och industribrandkårer ett nytt, *billigare, fullt effektivt* system för brandkårsalarmering, vilket dessutom helt kan anpassas efter samhällets eller industrins storlek, eldfarlighet och brandväsendets organisation.

Hald-Alarm kännetecknas av:

1. Förvänsansvärt lågt pris.
2. Ständig alarmeringsberedskap.
3. Dubbel säkerhet vid alarmering.
4. Största tillförlitlighet vid indikering av alarmeringsplatsen.
5. Förenklad apparatur, enkel i handhavande och skötsel.
6. Absolut driftsäkerhet.
7. Oberoende av starkström.
8. Anpassningsmöjlighet, så att stora och små samhällen samt industrianläggningar kan få just det Hald-Alarm, som passar bäst.

Besluta Er redan idag för att effektivt och billigt lösa Ert alarmeringsproblem genom Hald-Alarm. Rekvirera vår broschyr!

För upplysningar i övrigt samt kostnadsförslag står vårt huvudkontor gärna till tjänst.

Klipp här!

Undertecknad rekvirerar härmed broschyren "Hald-Alarm":

Titel:

Namn:

Adress:

D. HALD & Co. AB *Bättre och billigare brandskydd*
SKEPPSBRON 36 · STOCKHOLM · TELEFON VÄXEL 232960

tal manskapslinor erfordras, vilket innebär mindre utgifter. Man kan även hissa upp redskap m. m. med den tunna linan och därigenom spara manskapslinan från hårda knoppar och slag mot husväggar. Systemets nackdel torde endast vara den lilla tidsutdräkt, som upphissandet av manskapslinan innebär. Systemet förutsätter, att alla manskapslinor äro nummererade och att särskild personal är avdelad att kontrollera linorna efter varje användning och med jämna mellanrum.

Särskild uppmärksamhet måste alltid ägnas linor, som äro avsedda för rökdykare. Dylika linor utsätts för extra stora påfrestningar, de skrapas emot kanter, och glöd kan lätt falla ner och bränna av desamma. Särskild lina för inträngandet kompletterad med den i

Köpenhamn använda lätta linan är säkert den bästa utrustningen för våra rökdykare.

En viktig detalj är linornas förvaring. De böra ligga torrt och skyddas mot beröring med syror, olja eller putsmedel samt alla föroreningar.

Med jämna mellanrum måste samtliga linor provas. I en särskild linbok noteras linans inköpsdag, leverantör, längd, nummer och data för provningarna.

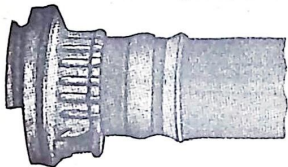
Vid brandsyn är det viktigt att kontrollera såväl att livräddningslinorna finnas på sina platser som att de, som bo eller vanligen vistas i byggnaden veta, var linorna finnas och hur de skola användas. Uppmärksamhet måste även ägnas linornas ålder och allmänna kondition.

B. Jadö.

Använd **Brissmans patenterade monteringshylsa av aluminium**

Svenskt pat. nr 116359

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

Engelskt pat. nr 579395

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vågen 31 — Tel. 3838

Knappar-, Möss- & Medlemsmärken

för Svenska Brandkårernas Riksförbund

C. C. Sporrong & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRONG & C:o»

Bra instruktionsfilm

Vattenfallsstyrelsen har nyligen för ett antal inbjudna visat prov på ett antal såväl äldre som nyare inspelningar av instruktionsfilmer att användas vid utbildning av dess personal i brandtjänst. Initiativtagare och regissör är förste byråsekreterare Carl Bexell, välkänd inom landets brandkretsar för det stora intresse och målmedvetna arbete han under årens lopp nedlagt på denna viktiga detalj inom Vattenfallsstyrelsen.

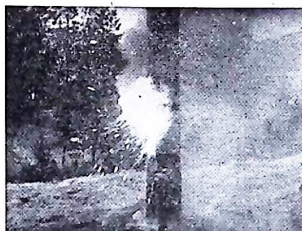
Genom tillmötesgående äro vi i tillfälle att återgiva fyra "klipp" ur filmerna försedda med byråsekreterare Bexells egna texter:

1. Brand i särskilt iordningställd "oljeströmbrytare". Ljusbågen har skurit sönder kärlet och olja brinner såväl i kärlet som på marken.

2. Samma kärl som i fig. 1. Släckning av olja på marken sker med skum, varvid skummet kraftigt förångas av oljans och markens hetta. (Därefter kyles kärlet med vatten och släckning i detta sker med skum.)

3. Brand i oljeimpregnerad kabel efter kortslutning.

4. Släckning med pulver av oljebrand på jämn, plan yta.

Filmerna äro samtliga stumfilmer, då byråsekreterare Bexell själv lämnar förklarande text i ett synnerligen instruktivt muntligt anförande. Vattenfallsstyrelsen och byråsekreterare Bexell äro värda en eloge för detta nya prov på intresse och förståelse av de problem som möta brandmännen vid "elektriska eldsvador". Det vore önskligt att filmerna kunde visas för brandmännen landet runt, exempelvis vid förbundsmöten o. dyl. tillfällen, om sekreterare Bexells tid räcker till.

Red.

Notiser

Cykelvurpa — brandkårsalarm

När en liten pojke i Västervik cyklade omkull och en kamrat skulle hjälpa honom upp igen, bar det sig inte bättre än att han snubblade och slog näven i ett brandskåp. Det blev ett svagt alarm, och då man på brandkåren inte riktigt kunde fastställa varifrån det kom, skickades två brandbilar ut, en till platsen där pojken kört omkull och en till stadens tändsticksfabrik, vars brandskåp hade ett närliggande nummer. På båda platserna spanade brandmännen förgäves efter en eldsvåda. Vad allt kan inte en enkel cykelvurpa ställa till!

Byggnadslag

av den 30 juni 1947 har utkommit i Svensk Författningssamling nr 385/1947. Lagen träder i kraft den 1 januari 1948. Genom lagen upphäves — med visst undantag — stadsplanlagen den 29 maj 1931.

Byggnadsstadga

av den 30 juni 1947 har utkommit i Svensk Författningssamling nr 390/1947. Stadgan skall träda i kraft den 1 januari 1948. Genom stadgan upphäves — med vissa undantag — byggnadsstadgan den 20 november 1931.

Önskas köpa.

En begagnad utrangerad bensinmotor driven pump (brandspruta) önskas köpa för bevattningsändamål.

Firma E. Westers Diversehandel

Ön,
Hedesunda.

Bemärkelsedagar

60 år.

- 4/10 Brandchef C. V. Borg, Stenungsund.
16/10 Brandmästare Carl Sandin, Ystad.
21/10 Brandmästare Gustaf Nilsson, Hudiksvall.

50 år.

- 25/10 Brandmästare Oskar Henriksson, Filipstad.

40 år.

- 23/10 Brandmästare Bror H. Watz, Fa-
gersta.
25/10 v. Brandchef Sven Billqvist,
Skövde.

Den utmärkta "nidteckningen"

av brandchefen A. Florin i föregående numret av tidskriften hade vi lånat ur Kalmartidningen Barometern, vilket genom ett beklagligt missförstånd icke angavs vid bildens införande. Barometerns redaktion har visserligen inte gjort någon påstötning till oss om saken, men vi anse det oaktat att urkällan till den förnämliga bilden bör angivas.

*

För dagen tillåta vi oss återgiva nedanstående lilla saga ur livet, som härstammar från Stockholms-Tidningens spalter:

Sörgårdspojken karna kan inte läxan och lärarinnan uttrycker sin förvåning över att de tydligen inte alls läst på den. Sörgårdarna ler hemlighetsfullt och den ene av dem säger:

— Vi hann inte läsa läxan i går. Se vi hade eldsvåda hemma hos oss, se.

— Jo, det vet jag, svarar lärarinnan, men den började ju inte förrän kl. 9 i går kväll, och då borde ni väl ha hunnit läsa läxan innan.

Då ler Sörgårdspojken ännu mera hemlighetsfullt:

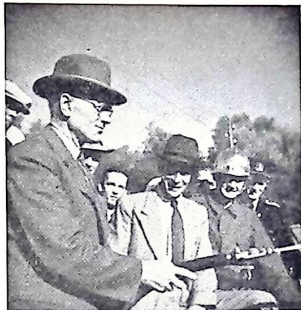
— Men se vi började bära ut möblerna redan vid 5-tiden...

OBS!**Traktorer som brandorsak**

Statens maskinprovningar utför för närvarande omfattande undersökningar rörande brandrisken vid traktordrift samt möjligheterna att minska denna risk. I samband därmed är det av stor betydelse att känna redan inträffade fall då traktorer och andra förbränningsmotorer åstadkommit antändning.

Med anledning härav riktas en uppmaning till samtliga brandchefer att till *Statens maskinprovningar, Uppsala 7*, meddela kända fall. Meddelandet behöver icke vara detaljerat, eftersom kompletterande skriftväxling ändå torde bli erforderlig. Av intresse äro alla eldsvådor eller tillbud till sådana, där traktorer eller andra förbränningsmotorer kan antagas ha varit orsaken. Fallen äro av intresse oavsett vad som antänts, byggnad, stack, stubbåker o. s. v., och oavsett om de inträffat helt nyligen eller för flera år sedan.

Det vore värdefullt om rapporter kunde sändas även i fortsättningen så snart nya fall bli kända.

Landshövding G. Andersson deltar "aktivt" i Dalarnas Brandkärsförbunds årsmöte i Säter den 9 augusti.

Länsförbundens årsmöten**Norrbottns läns Brandkärsförbund**

håller sitt årsmöte den 11 oktober i Luleå.

Örebro läns Brandkärsförbund

håller sitt årsmöte den 4 oktober i Örebro.

Västernorrlands läns Brandkärsförbund

håller sitt årsmöte den 26 september i Härnösand.

Jämtlands läns Brandkärsförbund

håller sitt årsmöte den 15 november i Östersund.

Värmlands läns Brandkärsförbund

håller sitt årsmöte lördagen den 25 oktober i Karlstad.

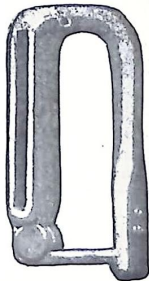
Nyhet från Brissmans:**BÄLTHAKE AV HÄRDAD LÄTTMETALL**

Legeringens hållfasthet 25—30 kg. pr kvmm. C:a 33 % lägre vikt än hakar av järn eller stål. Bättre bromsverkan enär haken blir grövre. Mindre slitage å manskapslinan. Absolut säkert fäste ty kläppen vilar i ett spår. Helt rostfri, lågt pris. Färdiga bälten, omgående leverans. Patentsökt.

BRISSMANS BRANDREDSKAP

HALMSTAD

Tel. 3333

Godkända oljeeldningsaggregat.

Sprängämnesinspektionen har jäml. statens brandinspektions cirk. nr 7 godkänt nedanstående oljeeldningsaggregat.

Intyg nr:	Aggregatets namn och typ	Storlekar	Ansökan av:	System	Automatic	Anm. Tillverkare:
1	NOE	Typ A, typ B, typ Junior	Nordiska Oljeeldnings A-B, Göteborg.	Tryckoljebrännare med högtryck.	Helautomatisk med el. tändning med gnista	
2	ANO	—	Firma Oljevärme, Stockholm.	Förgasningsbrännare för fotogen.	Ej automatiskt	
3	Kres-Kno, Vitro Flame	Typ R och typ RF	A-B C. F. Nordström, Göteborg.	Förgasningsbrännare med blästerluft.	—	
4	Kres-Kno, Ball Flame	Typ WD, typ M och typ SET	D:o	D:o	—	
5	Kres-Kno, PowRmatic	2 st.	D:o	Tryckoljebrännare med högtryck.	—	
6	Toridheet	1—3 gal/tim och 3—6 gal/tim	A-B Automatisk Värme, Stockholm.	Tryckoljebrännare för eldningsolja nr 1—3 med högtryck.	Helautomatisk med el. tändning med gnista	Conroy Manufacturing Co Ltd, Ontario
7	HomEase	Typ HE 1 3/4-3 gal/tim. Typ HE 2 3—5 gal/tim.	Anglo-Nordic Trading Co Ltd, AB, Sthlm.	Tryckoljebrännare med högtryck	D:o	Bogue Electric Company, N. Y.
8	Oil-O-Matic	4 st. 1 1/2—7 gal/tim.	Svenska A-B Oil-O-Matic, Stockholm.	Lågtrycksbrännare för eldningsolja nr 1—2.	Helautomatisk drift med rumstermostat o. panntermostat	Williams Oil-O-Matic Div., U. S. A.
9	Enterprise	10 st. 4—200 gal/tim.	Svenska A-B Oil-O-Matic, Stockholm	Roterande tjockoljebrännare	Hel- och halvautomatisk	The Enterprise Engine & Foundry Co, San Francisco
10	Instant Heat	1—4,5 gal/tim.	AB Wisco, Stockholm.	Högtrycksbrännare	Helautomatisk	Instant Heat Ool Burner Corp, U.S.A.
11	Delco-Heat	Typ PB 165 1—1,65 gal/tim. typ PB 275 1,5—2,75 gal/tim. typ PB 700 2,5—7,0 gal/tim. typ D 34 7—15 gal/tim.	General Motors Nordiska AB, Stockholm.	Högtrycksolja-brännare	D:o	General Motors Corporation, N. Y.
12	Rasol	2 st. 3,8—15,2 lit/tim.	Alvenius & Co AB, Eskilstuna.	Högtrycksbrännare	D:o	"Rasol", New York 61, N. Y.
13	Kemfa, typ 2	2 el. flera brännarmunstycken, varje munstycke 1/2—1 lit/tim.	Kemfa, Kemiska Fabriks AB, Malmö.	Förgasningsbrännare för fotogen	—	